

Стаття 10. Право на захист від усіх форм насильства

Кожній дитині гарантується право на свободу, особисту недоторканність та захист гідності. Дисципліна і порядок у сім'ї, навчальних та інших дитячих закладах мають забезпечуватися на принципах, що ґрунтуються на взаємоповазі, справедливості і виключають приниження честі та гідності дитини.

Держава здійснює захист дитини від:

<...>

залучення до екстремістських релігійних психокультурних угруповань та течій...

Стаття 12. Права, обов'язки та відповідальність батьків за виховання та розвиток дитини

Виховання в сім'ї є першоосновою розвитку особистості дитини. На кожного з батьків покладається однакова відповідальність за виховання, навчання і розвиток дитини. Батьки або особи, які їх замінюють, мають право і зобов'язані виховувати дитину, піклуватися про її здоров'я, фізичний, духовний і моральний...

<...>

Батьки або особи, які їх замінюють, несуть відповідальність за порушення прав і обмеження законних інтересів дитини на охорону здоров'я, фізичний і духовний розвиток, навчання, невиконання та ухилення від виконання батьківських обов'язків відповідно до закону.

**ЗАКОН УКРАЇНИ
ПРО ОСВІТУ
(витяг)**

Стаття 6. Основні принципи освіти

Основними принципами освіти в Україні є:

- доступність для кожного громадянина усіх форм і типів освітніх послуг, що надаються державою;
- рівність умов кожної людини для повної реалізації її здібностей, таланту, всебічного розвитку;
- гуманізм, демократизм, пріоритетність загальнонародських духовних цінностей;
- органічний зв'язок із світовою та національною історією, культурою, традиціями;
- незалежність освіти від політичних партій, громадських релігійних

організацій;
<...>

Стаття 8. Навчально-виховний процес і громадсько-політична діяльність у закладах освіти

1. Навчально-виховний процес у закладах освіти є вільним від втручання політичних партій, громадських, релігійних організацій.

2. Залучення учнів, студентів до участі в політичних акціях і релігійних заходах під час навчально-виховного процесу не допускається.

Стаття 9. Заклади освіти і церква (релігійні організації)

Заклади освіти в Україні незалежно від форм власності відокремлені від церкви (релігійних організацій), мають світський характер, крім закладів освіти, заснованих релігійними організаціями.

Стаття 56. Обов'язки педагогічних та науково-педагогічних працівників

Педагогічні та науково-педагогічні працівники зобов'язані:

...

готувати учнів та студентів до свідомого життя в душі взаєморозуміння, миру, злагоди між усіма народами, етнічними, національними, релігійними групами;

додержувати педагогічної етики, моралі, поважати гідність дитини, учня, студента;

м. Київ, 23 травня 1991 року

**ЗАКОН УКРАЇНИ
ПРО ЗАГАЛЬНУ СЕРЕДНЮ ОСВІТУ
(витяг)**

Стаття 6. Здобуття повної загальної середньої освіти

1. Громадянам України незалежно від раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, етнічного та соціального походження, майнового стану, місця проживання, мовних або інших ознак забезпечується доступність і безоплатність здобуття повної загальної середньої освіти у державних і комунальних навчальних закладах.

<...>

3. Здобуття повної загальної середньої освіти у навчальних закладах незалежно від підпорядкування, типів і форм власності має відповідати вимогам Державного стандарту загальної середньої освіти.

<...>

Стаття 17. Виховний процес у загальноосвітніх навчальних закладах

1. Виховання учнів (вихованців) у загальноосвітніх навчальних закладах здійснюється в процесі урочної, позаурочної та позашкільної роботи з ними.

Цілі виховного процесу в загальноосвітніх навчальних закладах визначаються на основі принципів, закладених у Конституції України, законах та інших нормативно-правових актах України.

2. У загальноосвітніх навчальних закладах забороняється утворення і діяльність організаційних структур політичних партій, а також релігійних організацій і воєнізованих формувань.

3. *Примусове залучення учнів (вихованців) загальноосвітніх навчальних закладів до вступу в будь-які об'єднання громадян, релігійні організації і воєнізовані формування забороняється.*

м. Київ, 13 травня 1999 року

ЗАКОН УКРАЇНИ ПРО ПОЗАШКІЛЬНУ ОСВІТУ (витяг)

Стаття 9. Основні засади державної політики у сфері позашкільної освіти

1. Державна політика у сфері позашкільної освіти здійснюється на принципах:

доступності позашкільної освіти громадянам України незалежно від раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, етнічного та соціального походження, майнового стану, місця проживання, мовних або інших ознак;

<...>

науковості, світського характеру освіти;

м. Київ, 22 червня 2000 року

2

Бачення проблеми державниками, освітянами та науковцями

Галковська Т.

ДУМКИ МІНІСТРА ОСВІТИ УКРАЇНИ Й ПЕДАГОГІВ ПРО ВИКЛАДАННЯ ЕТИКИ

Президент країни Віктор Ющенко поставив своїм Розпорядженням перед Міністерством освіти і науки завдання розробити й ввести з 1 вересня в школах курс «Етика віри». Що спонукало його до цього, сказати важко. Однак своєю заявою він дав поштовх новому виткові дискусій щодо релігійного виховання школярів, які ведуться ось уже кілька років.

Особливу різноголосицю викликала одна з робочих назв цього курсу — «Християнська етика». Про його розробку й впровадження в шкільну програму говорилося наприкінці червня на Круглому столі в Міністерстві освіти і науки. І хоч Президент пояснив свою позицію, сказавши, що «мова йде про Бога, віру в тій чи іншій формі: не ставиться за мету одностороннє висвітлення цього питання. Варто взяти загальні підходи всіх церков», більшість дискутуючих чомусь впевнені, що дітям намагатимуться прищепити релігійність, до того ж ще й християнську.

— Ніхто не говорить про «Християнську етику», — стверджує міністр освіти й науки Станіслав Ніколасенко. — На території України живуть представники найрізноманітніших релігій: і християни, і мусульмани, й іудеї. Досить багато й атеїстів. От я не вірую, то що — мене зможуть змусити вивчати тонкощі релігійних обрядів? Найближчим часом ми розробимо курс під умовною назвою «Етика релігій», заснований на традиціях духовності, моралі та моральності, враховуючи при цьому вимоги всіх релігій, представлених у країні. Думаю, що ми встигнемо це зробити до початку навчального року. Тим більше, що досвід і деякий доробок вже є: розроблено курс «Етики» для 5—6 класів, є експериментальні програми й підручники. Це буде не доктринерський